

Trend broja učenika s rješenjima o primjerenom obliku školovanja

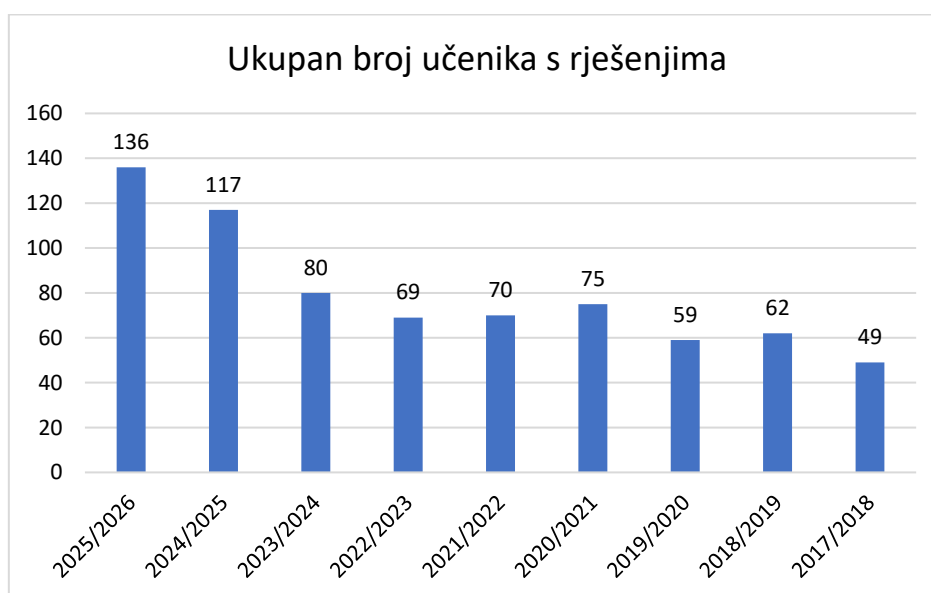
U Srednjoj školi Ban Josip Jelačić kontinuirano pružamo podršku učenicima s rješenjima o odgovarajućem obliku školovanja. Koncept inkluzivnog obrazovanja donosi nove izazove u redovnom radu što je osobito zahtjevno u kontekstu srednješkolskog obrazovanja u polivalentnim školama poput naše gdje se s jedne strane gimnazijalci trebaju pripremiti za nastavak obrazovanja, a učenici strukovnih programa, uz to, i za kompetencije na tržištu rada.

Radi kvalitetnog sustava podrške tim učenicima, kao i za donošenje strateških odluka na razini škole, izradio sam analizu trenda broja učenika s rješenjima o primjerenom obliku školovanja u razdoblju od školske godine 2017./2018. do 2025./2026.

Šk.god.	Ukupno uč.	individ.	prilagodba	Ukupno	%	Po razredu
		postupci	sadržaja			
		IP	PS			
2025/2026	730	84	52	136	18,63	4,69
2024/2025	701	73	44	117	16,69	4,03
2023/2024	667	49	31	80	11,99	2,76
2022/2023	667	41	28	69	10,34	2,38
2021/2022	671	37	33	70	10,43	2,41
2020/2021	678	42	33	75	11,06	2,59
2019/2020	649	35	24	59	9,09	2,03
2018/2019	653	36	26	62	9,49	2,14
2017/2018	672	30	19	49	7,29	1,69

Tablica 1 – cjeloviti podaci

Cjelovite podatke iz Tablice 1 analizirat ćemo u nekoliko segmenata. Vidljivo je da ukupan broj učenika s rješenjima kontinuirano raste s time da je rast osobito ubrzan u zadnje dvije školske godine (vidi Graf 1). U promatranih zadnjih devet školskih godina ukupan broj učenika s rješenjima je povećan s 49 na 136 (povećanje od 277 % ili više od dva i pol puta).

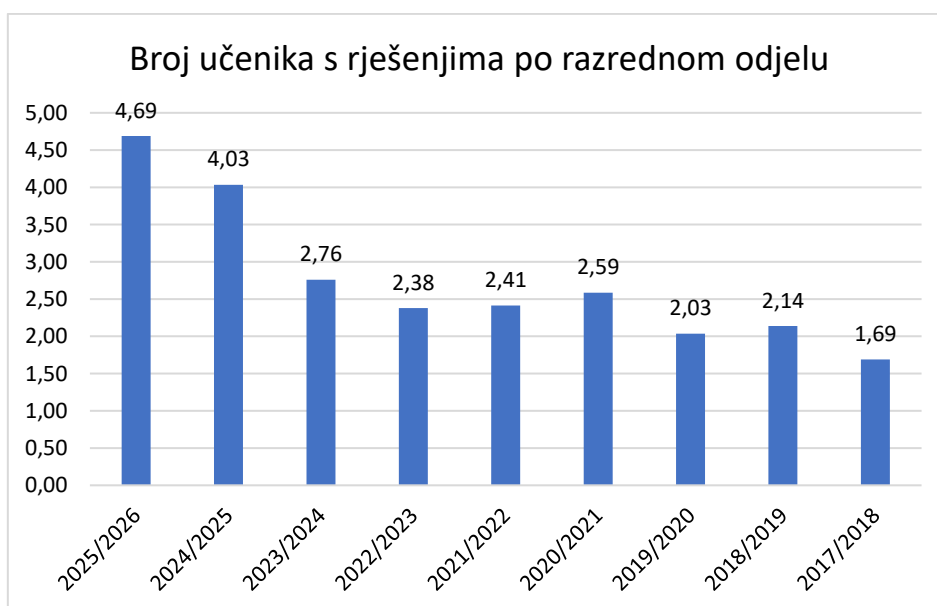
Graf 1

U Grafu 1 su vizualno prikazani podaci o ukupnom broju učenika s rješenjima po školskim godinama.

Šk.godina	Izdvojeni broj učenika s TUR po razrednom odjelu
2025/2026	1.h - 9 ukupno (5 sa PS); 1.g - 8 ukupno (4 sa PS)
2024/2025	1.f - 16 ukupno (10 sa PS); 1.h - 12 ukupno (7 sa PS)
2023/2024	1.h - 7 ukupno (5 sa PS); 1.g - 6 ukupno (2 sa PS)

Tablica 2

Tablica 2 nam pokazuje da su zadnje tri godine izrazito opteretile rad nastavnika u nekim razrednim odjelima gdje su odstupanja u odnosu na Državni pedagoški standard izrazito velika. Naime, navedenim je standardom predviđeno da je maksimalan broj učenika s rješenjima po razrednom odjelu 3, a pokazani primjeri razreda govore da je taj broj izrazito veći u nekim razrednim odjelima prvenstveno trogodišnjih strukovnih programa. Razumno je postaviti pitanje odgovarajuće odgojno-obrazovne podrške u uvjetima gdje npr. u školskoj godini 2024./2025. u 1.f razredu (program prodavača) od 26 upisanih učenika imamo 16 učenika s rješenjima od čega čak 10 s prilagodbom sadržaja i individualiziranim postupcima! U istoj je generaciji u 1.h razredu (programi kuhara, slastičara i konobara) takvih učenika 12 (7 s prilagodbom sadržaja) i posve je sigurno da niti ti učenici, a niti oni koji nemaju rješenja ne mogu dobiti u potpunosti odgovarajuću odgojno-obrazovnu podršku.

Graf 2

U Grafu 2 su vizualno prikazani podaci o broju učenika s rješenjima po razrednom odjelu u promatranim školskim godinama. Vidljivo je da je kroz 9 nastavnih godina taj broj narastao s 1,69 na 4,69 po razrednom odjelu što je povećanje od već spomenutih 2,77 puta (podsjećam da je po pedagoškom standardu maksimalni broj po razrednom odjelu 3). Kada bi promatrali samo razredne odjele strukovnih programa, a ukupno ih je 21) te bi brojke bilo i znatno veće jer je ipak najmanji broj tih učenika u gimnazijskom programu.

Graf 3

Na koncu, Graf 3 nam pokazuje trend rasta postotka učenika s rješenjima u odnosu na ukupan broj učenika škole. Dok je u školskoj godini 2017./2018. njihov postotak u odnosu na ukupan broj učenika bio 7,29 %, u međuvremenu je narastao na iznimno velikih 18,63. Dakle, gotovo svaki peti učenik škole zahtijeva dodatnu podršku kroz postupke individualizacije, a solidan dio njih i uz postupke prilagodbe sadržaja.

Ono što dodatno usložnjava ove alarmatne podatke je i činjenica da bi učenici s rješenjima za prolaznu ocjenu (dovoljan) morali usvojiti minimalno iste razine znanja i vještina (kompetencija) kao i redovni učenici. Ono što se u ovim podacima ne vidi, a iznimno je važno, je i činjenica da ne raste samo broj tih učenika već da se univerzalno inkluzivnim pristupom u redovnim programima naše škole obrazuju i učenici s vrlo ozbiljnim teškoćama (djeca s Down sindromom ili s teškoćama iz spektra autizma). Dok se za dio njih se ovaj pristup pokazuje stimulativnim, većina njih ipak ne može doseći niti minimalne potrebne ishode što ipak govori da ovaj oblik obrazovanja za njih možda nije najbolji interes. Redovni programi, naime, uz potrebne kompetencije podrazumijevaju i pripadajuće razine samostalnosti i odgovornosti, a to je, uz najbolje namjere i podršku u redovnom sustavu, ipak teško dostižno. S druge strane, valja napomenuti da se oni u ovom sustavu u velikoj većini uspješno socijaliziraju uz veliku podršku kako njihovih kolega iz razreda tako i uz podršku njihovih nastavnika i stručnih suradnika.

Miroslav Miljković, prof

Pedagog izvrsni savjetnik

Srednja škola Ban Josip Jelačić, Zaprešić